

Kitabu cha Danieli - Mia Moja na Ishirini na Tano

*Kubandula Ubusobanuro bw'Ubuhanuzi: Gusesengura Daniyeli 11:40
n'Ingaruka Zabwo ku Bukristo bw'iki gihe*

Jeff Pippenger
2024-03-09

Danyeli 11:40 huanza katika wakati wa mwisho, lakini aya hiyo hutambulisha nyakati mbili za mwisho, na kwa hiyo humruhusu mwanafunzi wa unabii kuupatanisha wakati wa kwanza wa mwisho na wakati wa pili wa mwisho. Wakati matumizi haya yanapofanywa, mstari wa historia ya Wamillari uliyoanza mwaka 1798 huenda sambamba na historia ya Marekani mwaka 1989. Mistari hiyo miwili hutambulisha mstari wa pembe ya kweli ya Kiprotestanti na mstari wa pembe ya Kirepublican ya mnyama wa nchi wa Ufunuo sura ya kumi na tatu. Mistari yote miwili huanza katika wakati wa mwisho mwaka 1798, na wakati wa mwisho wa mwaka 1989 hukamilisha tu na kutoa ushuhuda wa pili wa alama za njia za kweli ambazo zimefunuliwa katika aya hiyo.

Inyigidikanyo ry'umumarayika wa gatatu ryageze ku wa 22 Ukwakira 1844, ariko riradindizwa n'ubugome bw'imyaka irindwi bwo mu 1856 kugeza mu 1863. Ukuza kw'umumarayika wa gatatu kwasubiwemo ku wa 11 Nzeri 2001. Umwaka wa 1863 washushanyijwe no gushinga amahema kwa mbere kwa Isirayeli ya kera i Kadeshi no kwigomeka kw'abatasi cumi, kandi ku wa 11 Nzeri 2001 hashushanyijwe no gushinga amahema kwa nyuma kwa Isirayeli ya kera i Kadeshi no kwigomeka kwa Mose. Kwigomeka ko mu 1863 kwagereranyaga kwigomeka kwa mbere i Kadeshi, kwazanye urubanza rw'urupfu mu butayu. Kwigomeka ko ku wa 11 Nzeri 2001 kwagereranyaga kwigomeka kwa nyuma i Kadeshi, kwazanye urupfu rw'ubuyobozi bw'Ubwadivantisiti bw'i Lawodikiya.

Anjilu wa malaika mnamo Agosti 11, 1840, uliotangulia kuanzisha mwendo wa mwaka 1840 hadi 1844, ambao Dada White aliuita udhihirisho mtukufu wa uwezo wa Mungu, uliwakilisha kwa mfano Septemba 11, 2001 na ukatambulisha udhihirisho mtukufu wa uwezo wa Mungu.

“Umumalayika we u hlangana ekutjadzeni komlayezo womlayika wesithathu umele akhanyise umhlaba wake ngephazimulo yakhe. Lapha kuphorofidiwe umsebenzi wobubanzi bomhlaba wake namandla angakavami ukubonakala. Umnyakazo wokufika kukaKristu ka-1840–44 bewukutjengiswa okukhazimulako kwamandla kaZimu; umlayezo womlayika wokuthoma warhatjwa waya kizo zoke iindawo zomsebenzi wobuvangeli ephasini, begodu kwamanye amazwe kwaba nenthisekelo yekolo enkulu khulu ekhe yabonwa keline ilizwe kusukela ngeNguquko yekhulu letjhumu nesithandathu; kodwana lokhu kuzokudlulwa mnyakazo onamandla ngaphasi kwesixwayiso sokugcina somlayezo womlayika wesithathu.” The Great Controversy, 611.

Ka kwiza kwa mbere kw'umumalayika wa gatatu ku wa 22 Ukwakira 1844 (Kadeshi ya mbere), kwari ukugira ngo umurimo urangizwe, ariko ubwoko bw'Imana bwihitiyemo kwitoranyiriza umuyobozi mushya no gusubira muri Egiputa. Mu mwaka wa 1863, bari bamaze “kongera kubaka Yeriko”, aho kugira ngo bifatanye n'umurimo w'Imana wo gusenya inkike za Yeriko. Ni cyo

cyatumye bavumwa, bagahanishwa urupfu mu butayu.

Yoshua otyo mu biseera ebyo n'abalayiza ng'agamba nti, Akolimiddwa omuntu oyo mu maaso ga Mukama, ayimuka n'azimba ekibuga kino Yeriko: omusingi gwakyo aliguteekawo mu muberebwe we, era mu mwana we omuto ennyo mw'aliteekawo enzigi zaakyo. Yoshua 6:26.

موهدرك تهر نايبيلاک و عوشه ي مایهپ هک ،مهکه ي شئدق مل نؤک يلىئارسىئ کمو رۆز انئه ادن ايرس مې عوشه ي تهرهفن ،(1863) مهکه ي شئدق مل ئون يلىئارسىئ ي شمهكرس شئپ يىاتؤك ىراك ،موه ارمگ (شئدق نى اود) 2001 ىربماتپس ي 11 مل مهئس يكله م كئتاك دركئپ يتسد مو راوخ متاخب ىناكه راويد و احيره ئ ادوخ ي موهئ

ىمهمشكه ي ىنتاه ش موهب و ،تاكهد مناشين مهئس يمتش ىرف ىنتاه ۱۸۴۴ ىربماتپس ي ۲۲ مهئس يمتش ىرف ي موهن دركئق ي موام يىاتؤك ۱۸۶۳ .تاكهد مناشين يى اود ىناؤر مل ووتاهه كىزن ىاساى يامئه ۱۸۶۳ ،موهئ رهبل دركئپ يتسد ۱۸۴۴ ىربماتپس ي ۲۲ مل هك تاكه مناشين ،اد ۱۸۶۳ مل .تاكهد ىگدن امان مكاتهرس مې يىاتؤك مش يمه اس ىع مكنوچ ،مووتاهه كىزن ىمهمشكه ي نبهل ارکشائ لؤپ وود ،ادهممشكه ي ىاساى مل ،شاهوره و ،ووب شهباد ادلؤپ وود رهس هب مكمومتن

مل و دركئپ يتسد 1844 ىلاس مل ادتيرهل ىم يووژئ مل مهئس يمتش ىرف ي موهن دركئق ي موهه ىى اود ىناؤر ىمهمشكه ي ىؤر ىاساى ،ىىاتؤك و كئپتسد ،ناىكوودره و ،تاه يىاتؤك 1863 ىى شئكرهس ،اد(1863) موهئ يىاتؤك و (1844) موهكئپتسد ناوئن ي مووژئ مل و مل درك رادن اشين ؤب موهن ارمگ .تئرگهد ؤخل ”ىتسار“ ىؤراو هئ موام وهئ ،هئؤب .(1856) هئ هئ تيرهل ىم ي موهن تئووزب يمتش ىرف ي موهن دركئق ي مسؤرپ ي كئپتسد 2001 ىلوول هئ ي 11 مل موهود ىكئئراج ؤب شئدق اد 1863 مل كمو ،تئد يىاتؤك ووتامكىزن ىمهمشكه ي ىؤر ىاساى مل هك ،تاده مناشين مهئس يىارك منوومن شئپ

ىناكه راويد و احيره ئ ،قؤرم ي موهن دركئق ي موام ىنتاه يىاتؤك اتهه موهئ مهمشكه ي ىؤر ىاساى مل ادهئ يووژئ مل و مل مك لباب ي مئؤب رهس ي موارا كئج هئج ىمكوح وهئ ل هگل نتهه كئپ هب ،نئردن ئرخه ي مكىزن ىاساى مې ادكه ي ولچ ىتهئ مل و ،تاكهد ئپ تسهد 1798 ىلاس مل لچ ىتهئ يى .موارد ناشين ادوخ ىاسئلك ىىؤخوان ىئئه 1798 ىلاس مل يىاتؤك ىتاك .تئد يىاتؤك مهمشكه ي ىؤر هئاگهد اتهه تاكه ئپ تسهد موهمكه ي يمتش ىرف ىلؤووج ىناكه يىرهل ىم مل هك ،تاكهد شمهكشئپ ادتهئ ي كهى مل ىوومه .رازه راوچ و لچ و دهس و مهئس يمتش ىرف ىلؤووج

،دركئپ يتسد 1798 ىلاس مل رووشاب ىاشاپ ىنتو مكرس ل هگل هك ،رووكاب ىاشاپ ناوئن ىر مش نىممشهش و نىمهجنئپ ناوئن ىنامى مپواه ب رووشاب ىاشاپ كئتاك ،تاه يىاتؤك 1989 ىلاس مل هك ،رووشاب ىاشاپ و رووكاب ىاشاپ ىر مش .ارنئ هئپ تسكش لىجنئ يى ىىبشئپ ىن شىناش انهت ناوهئ هك ،ارسان امؤر مې ژد كئپر مش كمو موهن اكهى ىرهل ىم نهئال مل ،دركئپ يتسد 1798 ىلاس 1989 ىلاس مل مكمهش كئتاك .ىنىبئ يتهئ اپاپ و ىتسرهپت ب ىناكه مكنارئو مزئ هب ىانئو ىكئپتسد موهئ و ،نووب رادش مې ادئت مكمه مكنارئو مزئ ئس وومه ،تاه يىاتؤك مل موهئ ىفارگوج ىوور مل هك ،نشكه دار نؤدهگامرائ و مهب ناهىج هك ووب مزئ ئس وهئ ىىبشئپ .موارد ناشين ادهئزائ لائناد ىجنئپ و لچ ىتهئ يى

Emivèrsikulu makhumi kane okhula khumi nikhano khimanyisia emikhalile chiobulosi cha amaani katatu akareeta upaapa khumwisho khwake hakari wa inyanja nende olugulu olutakatifu olwobuloli. Lwa kumanyikhwa khwelyo, obulosi bwamateka obuloleshibwa mu vèrsi ya makhumi kane nende kamo, bukhwamilila emivèrsikulu makhumi kane nende kamo okhula khumi nne.

Jadi, kuanzia wakati wa mwisho mwaka 1989, pamoja na ushahidi wa pili wa mwaka 1798, kwa kutambua mwanzo na mwisho wa vita kati ya mfalme wa kusini na mfalme wa kaskazini, aya ya arobaini na moja hadi arobaini na nne hutambulisha muungano wa namna tatu wa upapa ambao jeraha lake la mauti limeponywa, na aya ya arobaini na tano ndipo anapofikia mwisho wake. Aya hizo, zinapofikiwa kwa mtazamo huu, huwasilisha historia iliyo nje ya kanisa la Mungu, kama inavyowakilishwa pia na uhusiano kati ya mihuri saba na makanisa saba katika kitabu cha Ufunuo.

Mstari wa historia ya unabii unaowakilishwa na 1798 unawakilisha hasa hukumu ya uchunguzi, na mstari unaoanzia katika nukta iyo hiyo mnamo 1989 unawakilisha hasa hukumu ya utekelezaji. 1798 inasisitiza hasa kazi ya mjumbe aitayarishaye njia kwa ajili ya Mjumbe wa Agano, na 1989 inasisitiza hasa kazi ya mjumbe wa Eliya.

Kutanga mu 1798, apo bhuku ra Danieri rakazarurwa, tinoona kuwedzera kwezivo yenhoroondo yechiporofita umo Kristu anotungamirira vanhu Vake muukama hwesungano hunozadzisa kubatanidzwa kusingaperi kweuMwari nehunhu. Sungano iyoyo yemazuva okupedzisira inozivikanwa kakawanda muMagwaro.

“Talili yai, masiku akwiza,” walanda YHWH, “apo nene nati ng’ane mpya na nyumba ya Israeli, na nyumba ya Yuda: yati yiye ng’ane yila nene napangile na asyazi ao lisiku lila nali nkwatite ku nkono kuti nivatosye mu isi ya Misri; ng’ane yangu yila ao vayibenyile, ing’awa nene nali mume wao,” walanda YHWH. “Lakini ayi niyo ng’ane yila nati nipange na nyumba ya Israeli baada ya masiku ayo,” walanda YHWH: “Nitiika sheria yangu mu ndani mwao, na nityandika mu mioyo yao; na nene niva Mulungu wao, nao nivava antu angu. Na vatakafundisya tena kila muntu jirani yakwe, na kila muntu ndugu yakwe, kulanda, ‘Mumanye YHWH’; kwa sababu vose vatimanya, kutandikia mdodo wao hata mukuru wao,” walanda YHWH; “kwa sababu nitiwasamehe uovu wao, na sambu yao sitakumbuka tena.” Yeremia 31:31–34.

Abaraguzi bose bagaragaza iminsi y’imperuka, kandi invugo ngo “iminsi y’imperuka,” mu buhanuzi isobanura igihe cy’urubanza. Marayika wa mbere yaje mu wa 1798, mu gihe cy’imperuka, gutangaza gutangira k’urubanza mu wa 1844, na byo bikaba ari no ukuza kw’iminsi y’imperuka. Iminsi y’imperuka ni yo “minsi” ya Yeremiya izaza, ubwo Imana “izababarira” “ubugoryi” kandi “ntizongere kwibuka” ibyaha by’ubwoko bwayo. Uwo murimo ukorwa na Kristo, ari we Mutambyi Mukuru ku munsu nyakuri wo impongano, mu gihe cy’“iminsi y’imperuka.”

ثلاث اثل اكال ملل مّدت ملل رونل ايف رّسل، نامي ابل، اول صاوق دق ديرل يمل اةيئ يجل اعابت اناك ول عوسي عم يدبال مهنطوم يفل عفل ابل اوراص دق اون اكل، 1844 لوال نيرشت/ربوتكأ 22 يف ااج يذل تضفأ يتل اةيوبنل تارفلل يه «ماي اال اكلت». «ماي اال اكلت دعب»: لوقي نيح ايمر اةين عي ام وه اذه لاي نادر فس نم رشع يثلاث احاصل اهيل ايرشت يتل «ماي اال» يهو. اةيف تهمت او 1844 قنس ل.

Kasi wele mwibutukilo mpaka ku mpelo: pantu ukatutuula, kabili ukemana mu cakaniko cobe ku mpelo ya nshiku. Daniele 12:13.

“Günlerin sonunda” yahut Yeremya’nın dediği gibi, “o günlerden sonra,” Mesih, Kendi halkının iç kısımlarına Kendi yasasını koymayı ve Kendi yasasını yürekleri üzerine yazmayı tasarladı. İç

kısımlar alt tabiatı, yahut Pavlus'un adlandırdığı üzere bedeni; yürek ise üst tabiatı ifade eder. Antlaşma, halkına ihtida anında yeni bir zihin, İkinci Geliş'te ise yeni bir beden vermeyi vaat eder. İnsan, Tanrı'nın suretinde yaratılmış olan ve üst tabiatla alt tabiata sahip olarak yaratılmış bulunan Âdem'le birlikte düştü. Mesih'in antlaşması, insanlığı iki yönlü tabiatıyla birlikte günahın lânetinden fidye ile kurtarmaktır.

“Mũthenya wa mũthia wa ũhoro wa thĩ ĩno, kĩrĩra kĩa Ngai na andũ ake arĩa mena mũtugo yake nĩgĩkũrũwo rĩngĩ. ‘Mũthenya ũcio ndĩkamakĩra kĩrĩra na nyamũ cia kĩrĩa, na nyoni cia igũrũ, na kĩrĩa gĩothe gĩrĩa gĩkũũraga thĩĩnĩ wa thĩ; na ndĩkahenja ũta, na njora, na mbaara kuuma thĩĩnĩ wa thĩ, na ndĩkamahe kũgona na thayũ. Nake ndĩgũgũthondeka ũtuĩke wakwa tene na tene; ee, ndĩgũgũthondeka ũtuĩke wakwa na ũthingu, na na ũtongi, na wendani wa kĩrutwo, na tha. Ndĩgũgũthondeka ũtuĩke wakwa na ũgwati; nawe ũkaamenya Jehova.’”

“‘Na itikaira ira na aona ni bong oya, Au na rogoca, e kaya o Jiova, Au na rogoca na lomalagi, ka ra na rogoca na vuravura; ka na rogoca na vuravura na sila, kei na waini, kei na waiwai; ka ra na rogoci Jesirieli. Ka’u na kaburaki koya vei Au e vuravura; ka’u na yalololoma vua sa sega ni rawata na yalololoma; ka’u na kaya vei ira era a sega ni noqu tamata, Oi kemuni na noqu tamata; ka ra na kaya, Oi kemuni na noqu Kalou.’ Osea 2:14-23.

“‘Mu siku yĩyo,... basigaye ba Isirayeli, n’abacitse bo mu nzu ya Yakobo,... bazokwizigira Uhoraho, Uwera wa Isirayeli, mu kuri.’ Yesaya 10:20. Muri ‘buri gihugu, n’umuryango, n’ururimi, n’abantu’ hazobonekamo abazokwakirana umunezero ubwo butumwa ngo: ‘Mwubahe Imana, muyihe icubahiro; kuko igihe c’urubanza rwayo gishitse.’ Bazotandukana n’ikigirwamana cose kibaboha kuri iyi si, kandi ‘bazosenga iyaremye ijuru n’isi n’ikiyaga n’amasoko y’amazi.’ Bazo kwikura mu mitego yose ibaziritse, kandi bazohagarara imbere y’isi nk’inzi butso z’imbabazi z’Imana. Kubera kugamburukira ibisabwa vyose vy’Imana, bazomenyekana n’abamarayika n’abantu ko ari bamwe ‘bitondera amategeko y’Imana n’ukwizera kwa Yesu.’ Ivyahishuwe 14:6–7, 12.”

“‘Tala, masiku akudza, atero Yehova, kuti wolima adzapeza wokolola, ndipo woponda mphesa adzapeza iye amene afesa mbeu; ndipo mapiri adzatsika vinyo wokoma, ndipo zitunda zonse zidzayenda. Ndipo ndidzabwezeranso ukapolo wa anthu anga a Israyeli, ndipo adzamanga mizinda yopasuka, ndi kukhalamo; ndipo adzadzala minda ya mphesa, ndi kumwa vinyo wake; adzapanganso minda, ndi kudya zipatso zake. Ndipo ndidzawabzala m’dziko lawo, ndipo sadzazulidwanso m’dziko lawo limene ndawapatsa, atero Yehova Mulungu wako. Amosi 9:13–15.’” Review and Herald, February 26, 1914.

Yeremia anaposema, “baada ya siku hizo,” “siku” zilizotangulia kazi inayowakilishwa na Kristo kuja ghafula katika hekalu Lake ili kulitakasa, zilikuwa ni vipindi vya kiunabii vilivyoishia katika miaka ya 1798 na 1844. Mwisho wa siku hizo za kiunabii (vipindi), uliashiria ile miaka arobaini na sita ambayo katika hiyo Kristo alilisimamisha hekalu la Wamilleri; naye alipoja ghafula tarehe 22 Oktoba 1844 alikuwa akilitimiza sura ya tatu ya Malaki, ambayo pia aliitimiza alipolisafisha hekalu mwanzoni na mwishoni mwa huduma Yake.

“Di paqijkirina Perestgehê ji kiryar û firoşkarên cihanê, Îsa wezîfeya xwe ragihand ku dil ji pîsbûna guneh paqij bike,—ji xwestekên erdî, ji hewesên xweperest, ji adetên xerab ên ku canê

têk didin. Malakî 3:1–3 hat gotin.” Xwastina Hemû Temenan, 161.

Ne “nyuma y’iyo minsi,” Kristo yari agamiye kweza urusengero yari yubatse, rwashushanyaga umurimo We wo kweza imitima y’ubwoko Bwe ayikuramo ubwandure bw’icyaha, cyangwa nk’uko Yeremiya abivuga, akandika amategeko Ye ku mitima no mu ngingo z’imbere.

هک ،اندزهی تیۆمرهفهد ،نێد ناژۆر ،اتهوهی» :تیۆمرهفهد ،هوهی یزۆد نای ئی یکی بی ع نوچ
یهنامی هپ وهی کهو کهن ؛میتسه بهد ادوهی یلām لهگهل و لی یی ارس یی یلām لهگهل یون یکی نامی هپ
رسیم ی کاخ هل ی وهی وب ترگ من ای تسه د هب هک ی هژۆر ول میتسه ب نای ناری پابواب لهگهل هک
تیۆمرهفهد ،ن تسخ میتوگت شپ شینم و ،هونامهن مهکه نامی هپ رهسل ناوهی هکنوچ ؛هوهرد مههبنای
،میتسه بهی ده لی یی ارس یی یلām لهگهل من ژۆر وهی ی اود هک هیهنامی هپ وهی مهی مکنوچ .اندزهی
مه بهد نای وب نم و ؛مهسوونی ده نای لد رهسل و ،مین هداد ادنای کشیم هل من اکاسای ؛اندزهی تیۆمرهفهد
8:8–10 ناکه یی ناری بی ع .» لهگ ن بهد نم وب شیناوهی و ،ادوخ

“Ang mga salitang ‘those days’ ay ang ‘katapusan ng mga araw’ ni Daniel, na nagwakas noong 1798 at 1844. Ang linya ng sungay na Protestante na nagsisimula noong 1798, sa talatang apatnapu ng Daniel onse, ay nagbibigay-diin sa kaugnayang tipan na itinatag sa isang daan at apatnapu’t apat na libo. Ang salitang Hebreo na ‘lot’ ay isang maliit na bato na ginamit upang tukuyin ang tadhana ng isang tao. Sinabihan si Daniel na humayo at magpahinga (sa kamatayan), hanggang sa ‘katapusan ng mga araw,’ kung kailan, noong 1844, magsisimula ang paghuhukom at matutukoy ang kaniyang tadhana.”

Lakini enenda zako hata mwisho utakapokuwa; kwa maana utastarehe, nawe utasimama katika sehemu yako mwishoni mwa siku. Danieli 12:13.

“Kun” za “mwisho wa siku,” zinawakilisha unabii wa nyakati uliomalizika mwaka wa 1844, kwa maana baada ya hapo wakati wa kinabii usingekuwapo tena. Miaka elfu mbili na mia tatu, uliokuwa ni maono ya marah, wenye maana ya kutokea kwa ghafula kwa Kristo katika patakatifu pake, ndipo uliisha; na miaka elfu mbili na mia tano na ishirini ya ghadhabu ya mwisho nayo pia iliisha, kama vile siku za ghadhabu ya kwanza zilivyokuwa zimeisha wakati wa mwisho katika mwaka wa 1798. “Baada ya siku hizo,” kama anavyorejelea Yeremia, ndipo baadaye Paulo alilineni. Paulo analirejelea “baada ya siku hizo” la Yeremia mara mbili, kwa kuwa Paulo hashughulikii tu agano lililopaswa kuwekwa “baada ya siku hizo,” bali lililo la muhimu zaidi ni kwamba anaitambulisha kazi ya Kristo kama Kuhani Mkuu.

Nokwaka oela nowa okuwanithapo, okwa wanithile ndjoka dha yelithwa fiyo aluhe. Opo yo Omhepo Iyapuki oye tuhe omushangi: oshoka konima sho a tumbula nale ta ti, Eyi oye ehangano ndyoka ndika ningi na yo, konima yomatango ngoka, ta ti Omwene, ndika tula omilandu dhangе momitima dhawo, nomomadiladhilo ghawo ndika yi nyola; notho omatimba ghawo nomiiyululi yawo itandi yi dhimbulula vali. Paife apa pe na etokolo lyomatimba ngaga, kape na vali eyambo lyetimba. Ongawo hano, ovamwatate, molwa oonghenda yokuya mo pOndjo Iyapuki shili momeva gaJesus, mompito omupe nomunamwenyo, ndjoka e tu yelulile, okupitila momuteya, okutya, ombelela yakhe; noku na Omupristeri Omukuluntu pombinga yongulu yaKalunga. Ovaheberi 10:14–21.

Kristoren agerpenaren marah ikuspeneko profezia eta historia profetikoko chazon ikuspenaren bi mila bostehun eta hoge urteko profezia lotzen dituzten berrehun eta hoge urteek, bi garai profetiko horien hasiera elkarren artean lotzen dute, gizadiaren eta jainkotasunaren uztarketa irudikatzen duen lotura sinboliko baten bidez; hori da Kristok hirugarren aingeruaren mugimenduan gertatzen den garbiketan burutzen duen obra, eta ehun eta berrogeita lau mila horiekin egiten duen itunaren emaitza da.

Chazon la muono, kinachodhihirisha kukanyagwa chini kwa hekalu, ni muono wa wanadamu waliokanyagwa chini na dhambi tangu uasi wa Adamu katika Bustani ya Edeni; na muono wa marah, unaodhihirisha kazi ya Kristo ya kulirudisha na kulitakasa hekalu, vyote viwili vilitimizwa tarehe 22 Oktoba 1844. Zipo unabii mbili za miaka elfu mbili mia tano na ishirini za ghadhabu ya Mungu, zinazowakilisha kukanyagwa chini kwa jeshi na patakatifu.

Bwo buhanuzi bwombi bugereranya gukandagirirwa kw'abantu, ni ukuvuga ukwo kugarurwaho n'iyerekwa rya marah. Ayo makuba abiri y'uburakari bw'Imana ku bwoko bwayo agereranya uburakari buri ku bantu bacumuye, bari kuzakizwa no kugarurwa gusa n'umurimo wa Kristo wo kongera kubaka no kweza urusengero rwaguye.

Lisungu limoili liandamukila bumobumwe bwa ntete ya juu na ntete ya chini ya wanadamu. Katika kuanguka kwa Adamu, ntete ya chini ilitwaa ukuu juu ya ntete ya juu, na kusudi la Kristo kwa wanadamu lilikuwa kwamba ntete ya juu itawale juu ya ntete ya chini. Katika kuanguka kwa Adamu, ntete ya juu ilianguka chini ya tamaa za ntete ya chini, na kusudi la Mungu likageuzwa. Hili ndilo linalomaanishwa na "uongofu" wa kibiblia. Kuongoka kwamaanisha kurejeshwa kwa ntete ya juu katika mahali pake pa utawala juu ya ntete ya chini. Kuongoa kwamaanisha kugeuza, au kupindua juu chini.

Ukucasuka kokuqala okumelene lombuso wasenyakatho kwakuyikucasuka okumelene lemvelo ephansi eyabeka imvelo ephakemeyo ngaphansi kwayo ekwindeni. Lokho kucasuka kweza kuqala, ngoba uKristu waqalisa umsebenzi wokuhlengwa khona kanye lapho waqala khona kuqala; njalo kwaqala ngenkanuko yemvelo ephansi, eyayiyinkanuko yesifiso sokudla. UKristu waqala umsebenzi Wakhe ngezinsuku ezingamatshumi amane zokuzila ukudla.

"Kristo akamanya nti okusobola okutwala mu maaso obulungi enteekateeka ey'obulokozi, yalina okutandika omulimu gw'okununula omuntu ddala mu kifo awo okuzikirira we kwatandikira. Adamu yagwa olw'okwewaayo eri okwegomba kw'ennya. Okusobola okutegeeza omuntu obuvunaanyizibwa bwe obw'okugondera amateeka ga Katonda, Kristo yatandika omulimu Gwe ogw'obununuzi ng'alongoosezza empisa z'omubiri ez'omuntu. Okukendeera mu mpisa ennungi n'okuvunda kw'olulyo lw'abantu okusingira ddala biva ku kwewaayo eri okwegomba okwonoonefu." Testimonies, volume 3, 486.

Xezaba duyemîn li dijî xwezaya bilind bû, ku bi padîşahîya başûrê hatîye nîşandan, ku Orşelîm lê ye, ew bajar e ku Xwedê hîlbijart ku navê Xwe tê de bihêle. Di 22ê Cotmeha 1844an de, xebata ku Mesîh mebest kir ku bike, û xebata ku ew niha pêk tîne, bi du darên Ezekiel tê nîşandan.

Ezekieli anuu sangwe nyi esandiikane hamwe mu sangwe limwei ebyanda byosi, kiri kuhikya endagaano aho Kristo akyihyaho ekibi omu bantu be ebyanda byosi, kandi obuhangwa obwa haiguru n'obwa hansi bukagarurwa omu ntebeekanisa yaabwo ey'obufuzi eshemereire, kandi abantu bakagaruka kuba abahikiriire nate. Omu mbeera y'omuntu atakahindukire, obuhangwa obwa hansi obw'omuntu, obukikirizibwa ekiniga eky'okubanza, bwafuga obuhangwa obwa haiguru obw'omuntu obukikirizibwa ekiniga eky'aha muheru. N'ahabw'ekyo, ekiniga eky'okubanza kikaba kiri aha bwakabaka obw'omukono gwa bumoso, obwabaire buri "ahaiguru" mu mbeera y'ensi okukira obwakabaka obw'omukono gwa buryo.

Emyaka ebikumi bibiri mu abiri egihuumuza okwolesebwa kubiri okwa marah na chazon n'obwakatonda n'obuntu, mu ntandikwa yaabyo eya wamu, gyonna gikunjaana ne gifuuka omuggo gumu Kristo bw'amaliriza omulimu gwa malayika ow'okusatu awamu n'abo obukumi kikumi mu enkumi ana mu enkumi nnya. Buno bwe bulag npopofesa obw'obusungu obw'oluvannyuma eri obwakabaka obw'obukiika obwaddyo obwegattibwa ku bulag npopofesa obw'okulabika mu 1844, kubanga endagaano egaba endowooza empya mu kukyuka, naye omubiri omupya (obwakabaka obw'obukiika obwa kkono) guzzaawo buggya ku kujja okw'okubiri mu kumyansa kw'eriiso.

Danyeli 11:40 inataja nyakati zote mbili za mwisho, na kwa kufanya hivyo inasisitiza mstari wa ndani na wa nje wa historia ya kinabii katika kipindi cha mnyama wa nchi wa Ufunuo sura ya kumi na tatu. Kweli zinazofunuliwa katika aya hiyo zinawakilisha mistari yote miwili ya ndani na ya nje ya ukweli ambayo Kristo alikuja kuitambulisha na kuitimiza ndani ya watu Wake. Ukweli kwamba ubinadamu uliunganishwa na uungu haufanyi dhambi, unawakilishwa katika nuru inayohusiana na athari ya kufunuliwa kwa maarifa, na unawakilisha ukweli wa ndani wa watu wa Mungu katika siku za mwisho. Nuru inayowakilishwa na vita kati ya mamlaka zinazoiongoza dunia hadi Har-Magedoni ndiyo ukweli wa nje wa watu wa Mungu katika siku za mwisho.

Twesangizamu okwiga kuno mu kigambo ekiddako.

Ýĩrĩa ya Mwathani ïkĩnjĩrĩa kũnjookera, ïkiuga atĩrĩ, “Nĩgĩ wee mũndũ wa mũndũ, oye gathĩrĩ kamwe, ũgacandĩkeho atĩrĩ, ‘Nĩ kwa Juda, na nĩ kwa ciana cia Isiraeli arĩa andũ ake’; rĩrĩa ũcoke oye gathĩrĩ kangĩ, ũgacandĩkeho atĩrĩ, ‘Nĩ kwa Yusufu, gathĩrĩ ka Efraimu, na nĩ kwa nyũmba yothe ya Isiraeli arĩa andũ ake.’ Nagu ũmakũmanie hamwe, kamwe na gakwao, gatuĩke gathĩrĩ kamwe; nao magatuĩka kamwe moko-inĩ maku. Na hĩndĩ rĩa ciana cia andũ aku magakwĩra, makiuga atĩrĩ, ‘Ndũgatũmenyithia ũhoru wa ũndũ ũyũ?’ ũgaacookeria atĩrĩ, ‘Ũguo nĩguo Mwathani Ngai ekuuga: Rora, nĩngĩoya gathĩrĩ ka Yusufu, karĩa karĩ moko-inĩ ma Efraimu, hamwe na mĩhĩrĩga ya Isiraeli arĩa arĩ hamwe nake, na nĩngĩkamatanĩria hamwe nako, o hamwe na gathĩrĩ ka Juda, ndĩgatuĩkĩria gathĩrĩ kamwe, nako gagatuĩka kamwe moko-inĩ makwa.’ Na matĩrĩa marĩa ũandĩkĩteho magatuĩka moko-inĩ maku mbere ya maitho mao. “Na ũmeere atĩrĩ, ‘Ũguo nĩguo Mwathani Ngai ekuuga: Rora, nĩngĩoya ciana cia Isiraeli kuuma gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ iria ciũrĩire kũrĩ ciothe kũrĩa marĩ thiĩ, ndĩmacookanĩrie kuuma kũndũ guothe, ngĩmaingĩze bũrũri-inĩ wao bo; na nĩngĩmatũma taifa rimwe bũrũri-inĩ ũcio, igũrũ rĩa irĩma cia Isiraeli; na mũthamaki ũmwe nĩwe ũgatuĩka mũthamaki wao othe; nao matikagĩa tena marĩ mataifa meerĩ, kana kugayũrwo kũrĩ ũthamaki meerĩ rĩngĩ o na rĩrĩ. Tondũ matikĩhũthagia

tena na mĩhianano yao, kana na indo ciao iria nĩ ithukĩ, kana na mahĩtia mao moothe; no nĩngĩmahonokia kuuma kũrĩa guothe kũrĩa metũũraga kũrĩa maahĩtie, ngĩmathambia; nĩguo magatuĩka andũ akwa, na nĩ ndĩgatuĩka Ngai wao. “Na Daudi ndungata yakwa nĩwe ũgatuĩka mũthamaki wao; nao othe magatuĩka na mũrĩithi ũmwe; nao makarĩkaga rĩrĩa ciira ciakwa, makamenyerera watho wakwa, na makawĩka. Nao magatũũra bũrũri-inĩ ũrĩa ndaheire Jakubu ndungata yakwa, kũrĩa ithe cianyu maatũũrire; nao magatũũra kuo, o bo na ciana ciao na ciana cia ciana ciao nginya tene na tene; na Daudi ndungata yakwa nĩwe ũgatuĩka mũnene wao nginya tene na tene. “Nĩngĩ nĩngĩkĩraga nao kĩrĩkanĩro kĩa thayũ; gĩgatũũka kĩrĩkanĩro gĩa tene na tene hamwe nao; na nĩngĩmaikaga hamwe, ngĩmaingĩhithia, ngĩrĩke handũ hathaakũrũ hakwa gatagatĩ-inĩ kao nginya tene na tene. Hema yakwa nayo ĩgatuĩka hamwe nao; ee, nĩ ndĩgatuĩka Ngai wao, nao magatuĩka andũ akwa. Nacio ndũrĩrĩ cia kĩrĩra nĩigamenya atĩ nĩ, Mwathani, ndũtheragia Isiraeli, hĩndĩ ĩrĩa handũ hathaakũrũ hakwa hagatuĩka gatagatĩ-inĩ kao nginya tene na tene.’ ” Ezekiel 37:15–28.